

Nepodobači se čepiti se čekaju.
Ekipama se pisma, oglaš.
Hakaju se običnom otkupiti li pe
dogovora. Isto tako je sa prilikom.

Komu list nedodje za vrijeme,
naka to javi odgovarajući u otv-
renu pisma, za koje se ne plaća
poštarine, ako se izvrsna napise:
Reklamacija.

NAŠA SLOGA

Istisi svakog četvrtka na otv-
araju.

Dopis se nevrtaču ako se
netakaju.

Nepobjedivi listovi se neprimaju.
Predplat. s poštaznem stoji 15
for. za svake 2. for. za godinu.
Kaznjeno for. 2/3 i 1 za pol go-
dine. Istan carina više poštara

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaz
se u Via Farnate br. 14.

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogom raste male stvari, a nesloga sve pokrvari. Kar. pol.

GOVOR

narodnoga zastupnika dra. M. Laginje,
izrečen u sjednici carevinskoga vijeća dne
27. maja 1896 prigodom rasprave za
kancelu osnove a. odgoim zemljarine.

Visoka kući! Sa veseljem pozdrav-
ljam osnova o odpisu zemljarine radi
očiste prirodajnih i to glavno s razloga,
jer se je do sada moglo odplatiti jedino
administrativnim putem i uz stalne pred-
uvjete, dočim će se to od sada, čim za-
dobije vladina osnova kano zakon kriepost,
zakonito urediti.

U tom obziru valja dakle nepobitno
zabilježiti velik napredak. Na tim neću
nikako da utvrdim, da je u raspravi na-
lazeća se osnova bez pomazkajma i da
nisu potrebiti nekoji dodatci za pobolj-
šanje iste.

Da mi ne treba pako govoriti de tri
puta kod iste osnove i da postane sama
osnova čim prije moguće zakonom, biti
će tako slobodan, te vam preporučiti na
prihvat nekoje dodatke, koje kanim sta-
viti ne samo k § 1. do 7., koji su u
raspravi, nego sjedno i k drugim para-
grafom.

U tom obziru smatram ponajprije po-
trebitim, da se k §. 1. osnove dodaju
ričti, osim "radi očiste prirodajnih elemen-
tarnih škodami" takodjer: "kano i radi
nastavke snizjenja prihoda usljed oblastenih
odredaba".

Nastojati ću, da tu promjenu kod
kasnijeg paragrafa opravdam.

Kod §. 2. odborovog predloga ja bih
postavio predlog (čita):
"Visoka kuća neka zaključti, točka 1.
imade glasiati:

"1. Ako bijaše tučom, povodnjom,
ognjenj ili miševi ili trsanim usćenem, pe-
ronosporom ili blackdrom najmanje čet-
vrti dio prirodnog prihoda jedne zem-
ljišne parcele uništen".

Držim naime, da se rieči peronospora
i blackdrom, ili ako bi se s tim gospodim
izvjestitelj sporazumnim izvajio, mjesto
onih rieči, možda još bolje "peronospora
i ostale trane gljive" u paragraf uvrtiti, jer
su to uzroci, iz kojih se u mnogih vino-
rodnih krajevih, napose u južnih pokra-
jinah, trgatba ne samo za četvrtinu, nego
za mnogo veći postotak umanj.

Kad bi i bila u tom slučaju trgatba
nešto obilnija, to je ipak, kako je poznato,
vrst vina, ako se grozđja škropi vrlo leba,
te nema, kako je naravski, takovo vino
u trgovini tako velike vrijednosti.

PODLISTAK.

Pijanac

(Iz života istranskoga)

Napisa A. K. Istranin.

(Konaq).

Lević (vije): Župane smilujte se ako Boga
znate, ta vidite mi otčene ruke i noge.
Razbojnik Pravić me svrao i uzeo klobuk,
jaketu i novčarku... ah! ah!
Ljudi božji pristupite i prečezite mi konop
(Očinski sluga dovode svazana
Šior Meniga, koji na hrbtu nosi jaketu,
klobuk i novčarku).

Obćinski pandur: Ljudi mir! (Stupi
pred Levića, da ga upita): Lević! O-
vazate li ovaj klobuk, ovu jaketu i ovu
novčarku? Jeli to vaše?

Lević: To je sve moje, a kako nebi bilo?
Ta sinod sam sve ovo imao kod sebe!

Obć. pandur: Imate svjedoka, da je to
vaše?

Lević: Ta kako nimam. Ta pitajte: Mi-
galo!

Migalo (za se): Hvala Bogu 50 for. nisu
ugubljeni. (Glasno): Svjedok ču svagda,
da je ta reba sva Levićeva. On je s njom
sinod došao ovrano. U novčarki mora biti
100 for. na 50 for. najmanje zabilježite.

Što se tiče diela, koji mora biti ba-
rem oštećen, to mislim, da se mora uzeti
obćenito kao najmanji dio, četvrti dio ošte-
ćenja i to bez razlike između parcela,
koje mjere do četiri hektara i između
parcela, koje mjere preko četiri hektara.
Ja držim, da ono, što je pred malo ča-
saka njegova prauvrišenost gosp. ministar
financija rekao, da se je naime ova razli-
ka stvorilo sa socijalno-političkog stano-
višta, nemože posve vriediti. Ja mislim
dapače, da se mora upravo sa socijalno-
političkih razloga otkriti granicu koli za
manje, toli za veće gospodarske dielove
ili zemljišne parcele punim pravom stvo-
riti. Uzmimo primjerice slučaj, gdje se radi
o dielu gospodarstva, o zemljišnoj par-
celi ispod četiri hektara, tada ima do-
tični vlastnik, obično alroman čovjek,
koji vadi odlatie sav svoj obstanak, sve
svoje uvjete za život, tekak tada pravo
na odpis, ako je četvrtina t. j. 25 po sto
oštećena, dočim bi imao u drugom slu-
čaju, gdje se radi o parceli od 400-800
ili još više jutara — imade i takovih par-
cela — dotični vlastnik pravo na odpis
već kod oštećenja dvih do trih hektara.
To je, po mojem sudu, nepravdno, jer
nema isteg razmjera čuvstva ili posle-
dičice štete napram jednomu i drugomu po-
sjedniku.

Po mojem mišljenju bila bi odredba,
kakvu nalazimo u odborovom predlogu,
nepravdnom. S druge strane navajda se
fiskalne razloge za to, da se ustanovi
stalno najniži broj postotaka oštećenja,
jer će po svoj prilici tamo, gdje se radi
o oštećenju posve malenih parcela, ista
komisija, recimo, u jednoj porennoj občini,
ili u jednom poreznom kotaru prgledati
mnogo parcela, koje bijahu oštećene, do-
čim bi se kod velikih zemljišnih parcela
moralo posebnu komisiju naručiti, te iz-
vidio provesti i tada, kad bi se radiilo
o pojedinom oštećenju jedinog po prilici
hektara ili nešto više.

K §. 5. odborovog predloga stavljam
predlog, da bi debelo tiskani dodatci u
čini 3 odpao, te da bi vriedilo vladin
predlog.

Tu stoji (čita):

"Obzirom na prosudjivanje oštećenog
objema, imade se uvaziti glede na gospo-
darstvene pridjelke godišnji prihodi, koj
bi se bilo postiglo u onoj gospodarskoj
godini, u kojoj je nastala nesreća. U tom
pogledu valja paziti na sliedeće:

Kod mješovitih pridjelaka valja
uzeti oštećenje glavnog pridjelka sa dvie
trećine, a ono uzgrednog pridjelka sa
jednom trećinom godišnjeg prihoda. Glav-
ni pridjelkom treba smatrati ono, što
odgovara u zemljišno-poreznoj knjige, une-
čeno vrsti pridjelka. Na poljih, koja su
često zasadjena, valja ipak vino glavnim
pridjelkom smatrati".

Ova zadnja posve nepravredna odred-
ba imala bi odplatiti, i to navlastito radi
načina, kojim se vinogradarstvo u nekojih
pokrajinah tjera. Na primjer u onoj pokra-
jini, koju imadem ja čast zastupati, imade
takovih polja, u kojih se trjeje tekak na
dva hvata i šire zasadjuje, dočim se u
sredini ore za pšenicu, raž itd.

Ako se uzme u takvom slučaju vinski
trk kano glavnu plodinu, tada se neće
moći samo po sebi naći dotični oštetu.
Mnoštvo bo trjeje stoji k čitavoj površini
zemljišta u vrlo nizkom postotnom raz-
mjeru.

Zatim se usudjujem k §. 8. kao točku
3. sliedeću čitati predložiti:
"Kod pošumljenog tla nastupa odpis
od poreza:

3. Ako je koja kano šuma ili inače
zabrazjena zemljišna parcela od strane
političke oblasti ili ako se je odredilo, da
se je pušumi ili u obće gospodarstveno
poboljša, dok se ne pruži dokaz, da je
vlastnik takove parcele privredio nedvoj-
beno čisti prihod".

Vi znate svi, kakve zahtjeve stavlja
danasnji dan visoka vlada, napose mini-
starstvo poljodjelstva, bez dvojbe u naj-
boljoj nakani, nu možda ne vazda u pra-
voj mjeri, nu obćine, zadržne šume, da-
pače i na pojedine posjednike šume u onih
pokrajinah, u kojih se nastoji hvalievred-
nim priznanjem što veće prostore čim brže
pošumiti. Na obćine i zadržne šume oso-
bito u Istri postavilo se takove zahtjeve
na dotične posjednike šuma, da su isti
spojeni s takovimi troškovi, koji nastoje
sa prihodom u nikakvom razmjeru.

Tu je u prvom redu povišenje plaće
šumskih čuvara, a u drugom radu nameti
k državnim plaćam za dotične šumske
tehničare, zatim izdatci za pošumljenje,
danguba za dotične obćinske predstojnike
i ostale obćinske zastupnike itd. tako, da
se mora u mnogo slučajeva kazati, da neće
dotična zemljišna parcela, dotična šuma
uprav nikakva prihoda u sadašnjosti niti
za daleku budućnost davati. Bilo bi dakle
pravo i pošteno, da se ono, što se može
u ostalom možda upravnim putem urediti,
a čemu su uvijek veliki napori i dugotrajne
priprepe potrebite, zakonom usta-

da toga nesretnika, koji sebi, svojim i
svim nam sramotio čini, odmah odvežem
ili da ga još kaznimo?

L kmet: Zapij je skoro sva svoje, osramotio
sebe, zavio kuću i naše selo, za to ga
treba oštro kazniti.

Svi: Što je zasluzilo! Neka trpi!

Župan: Hoćete li da ga opet svežem za
mizu? (Svi umuknu. Pravić se Nadanom
i Borislavom nalaze. Lević videti Pravi-
ćeva probledi, te se strva).

Župan: Dakle odlučite vi, što imam da
radim i to brzo, danas je u Buzetu ve-
liki sajam. Mene onamo zovu mnogi posli.
Već je sunce isteklo. Govorite! Kako
većina vas odluču, onako će biti.

II. kmet: Čujte, što ču ja predložiti. Lević
je grdo osramotio više puta naše poštenje
sa svojimi kletvinami i pijanstvom, zato
neka danas, kad se u Buzetu sva veseli,
tu estane zatvoren celi dan i celi noć o
kruhu i vodi.

Migalo: Jaaa-dne nasa-še huuuu-tilje-i
veesaje! (Smieh). 50 forini plati mi
na vaše! (šupne nogom o pod).

Pravić (stupi naprired, odbrže se i pro-
govori): Poštovani moji sujedli! Šalu na
stran. Već takko vremena goravimo, a
nitko neće da odričie nesrećnoga moga
protivnika. Poslite da danas završim djelo,
koje će biti: Bogu drago. Danas u jutro
oko treće ure išao sam u polje za mojim

novi, u tom smislu, da se, kao što je re-
čeno, k ovom paragrafu doda u tom po-
gledu jednu člinu, da se naime za sve
takove parcele sve dotle, dok se ne do-
kaže od strane dotične oblasti čisti prihod,
pravi dokodak, porez odplatiti ima.

Tada bi bilo nalično, da se doda na
koncu §. 9. jošie:
"Ova temeljna načela, ova naime, o
kojih se govori u §. 9., treba u stavci 3.
§. 8. spomenutih odpisa nalično uzeti u
porabu".

Nadalje usudjujem se staviti predlog,
da se uvrti poštoje §. 18 osnove visoke
vlade i poreznoga odbora novi paragraf
sa sliedećom odredbom (čita):

"Svi zastanci na koncu god. 1896.
od zemljarine, u koliko prekoračuju propi-
sani iznos zadnjih trih godina ima se
početkom godine 1897. odplatiti".

Gospodo moja! Neću da govorim po-
dnlje o gospodarstvenom položaju puča-
stva Austrije, jer su sva gospoda govornici
koji su koli kod prijašnjeg zakona u pro-
gledanju zemljoporeznog katastra, toli kod
ovog zakona došli do rieči, isto dosta
crnim bojami opisali.

Dozvoljavam si sjetiti Vas jedino na
to, da, ako propustaje koji od gospode za-
stupnika kratkom prugom od Divače
samo do Pule, osobito ako se nalazi u
druztvu svoje gospodje, uvijek čuje uzvik:
Bože moj, od čega žive pučanstvo ovdje?
Mi, koji smo tamo rođeni, možemo gos-
podu nvjeriti, da tamo narod ne žive toliko
od kriepke hrane koliko od umjerenosti i
od zraka, očičenog jakim olujami bure.
Naš odgovor na to pitanje jest uspomena
visokoj vladi na rieči evanđelja, da čov-
jek ne žive samo od kruha, nego od svake
rieti, koja dolazi iz usta božjih. Nu, zapite
li me, odakle plaća narod poreze,
tada moram odgovoriti, da se država ne
može zadovoljiti evakovimi evanđeljskimi
izrekami. Ona hoće, da ima novca, a da
to pučanstvo skuca za porez, mora si
ono malo što mu dođe pod ruke, od-
tergati od usitju, ili mora tako rekud od
godine do godine nove dugove praviti,
da uzmogne visokim zahtjevom poreznih
oblastih zadovoljiti.

Ovo nisu, gospodo moja, prazne rieči,
ovo su činjenice. Meni je poznato sluča-
jeva, nipošto osamljenih — da mora u
Istri mali posjednik svoj porazni dug no-
vim dugom pokrivoti, i on se smatra vrlo
cristnim, ako je jednom posve slobodan
od svih zadirkivanja porezu oblasii ako

poslom; iza Levićeve kuće čujem neko
puckanje, dim se diže protivu nebu.
Skočim bliža, što vidim; štala Levićeva
gori. Okrenem se, a to šior Menigo sa
žigicami hoće da zapali i kuću. Kad me
noći, pobere klobuk, jaketu i jednu novu
novčarku — veliku — ciljenu — i udario
preko vinograda, pak preko livada, da mi
pobjegne. Htjeo je krenuti dasno, da mi
smagne po dragi prama moru, a ja hodi
za njim! Ali meni Bog dao... dobre
krake... Vidite sve sam ovostole
razderao preko onih grebena, i haljine si
razdrapao, veruć se brzo kroz ono šikarje,
da mu preječem put. Bog i sreća upravo
hijela, te se u onom klancu našao obćinski
sloga, koji je htjeo otići za svojimi služ-
benim poslovima. Mahnuv rukom na lo-
pova, odmah se došetj zlu — skoči pro-
šior Meniga, te ga ustavi, a kad je čuo
iz majih usitju, što je sve učinio, kad
sam pobjeđotio, da je klobuk, jaketa i
novčarka mojega sujedja Levića, onda ga
svrta i odplje u grad.

Kmeti: I ovamo, jer smo vidjeli onog kla-
čuha i tephiljeba...
Pravić: Kao da bi me neka vihuaravska
sila okrlatila, polotio sam Levićevoj kući:
Bože mi, da sam za minuta došao
kašnje, bila bi igorija štala i sva kuća.
Već je plamen na vratima livae slamaatu
strebje štala, te se brzom hitriam širo

je svoj prezorni dug na jednogodišnji propis... Njegovu preuzvišenost gospojini ministar financija nije ni u današnjem svom govornu, niti u onom, što ga je izrekao prije nekoliko dana u pitanju poreza, priznaje zastanke u putres povukao, koji nisu samo u Istri, i u obće u Primorju, nego također i u drugih krunovinah monarhije vrlo visoki.

U koliko je meni poznato, neuzimlje se u našem proračunu od godišnjeg propisa na zemljariju bar 10 po sto od utjerane svote na troškove eksekucije nikakva obzira na zastanke, radi toga ne bi naš proračun ništa trpio kad bi nastalo sniženje državnih zahtjeva. To bi bilo ne samo veliko dobročinstvo za samo pučanstvo, nego po mojem mišljenju i jedan zdrav korak državne uprave, da se tako uvaleni kmet dotepa jednogodišnjega propisa i da znade točno, što mu je upravo platiti, te da se potruži — što bi se bez dvojbe također dogodilo — jednogodišnji propis bez velikih troškova, osobita bez troškova eksekucije izplatiti. (Posve pravu)

Ako bi pako ovako sastavljeni novi §. 19 preobrsiran bio, to bih se ja usudio postaviti sljedeći drugi eventualni predlog (Čita):

U onih slučajevih ograničenja, radi kojih će imati odpis zemljarije po mjerilu ovoga zakona da nastane, i za koje se dokazuje, da su obstoja i prijašnjih godina, imade ministar financija odpis svih koncesija 1898 preostalih zastanaka od zemljarije na molbu posjednika dozvoliti, u koliko isti prekoracuju propise zadnjih trih godina.

Ovo bi bilo dakle ograničenje u dvajakom odnošaju, i to prvo, da se neima na temelju zakonitih odredaba samo po sebi odpisivati, nego jedino na temelju molbe dotičnoga posjednika; drugo, bilo bi gospodinu ministru financija prepuknuto za volju, da dozvoli odpis, ne samo u onih slučajevih, gdje se može pružiti dokaz ili potvrđivanje, da su postojali oni preduvjeti, pod kojima imade polag novoga zakona odpis slediti, takođerjer prijašnjih godina.

Usudio bih se pako u tom obziru svratiti pozornost na to, da ako se radi o odpisu zbog elementarnih šteta itd. ima se uvijek pred očima povodnje i visoke vode, dakle na preobilnost vode, nikada, pako na južne pekrainje, gdje nastaju isto takove štude radi nestajice vode ili vlage, što se obično sušom nazivlje. Takovi preduvjeti, napose suša, prouzročiti su bez dvojbe u zadnjih 20 godina, da su porezni zastanci tako visoko narasli, da nemože visoki erar do svojih tražbina od zemljarije, van ako sam kupi dotična na dražbu stavljena dobra, te ovdje li ondje jedan dio istih proda.

Ja držim ovaj dopunjak, jer ovo se ima samo takovim smatrati napram osnovi, nalazeći se u razpravi — tako potrebitim i korisnim za zdravu upravu, te za sniženje ogromnih troškova i radnje obalnih toll nužnim, da će se ja usloboditi u slučaju, da se nebi mogla visoka kuća niti sa ovim drugim eventualnim predlogom sporazumiti, visokoj vladi i visokoj kući još jedan treći eventualni predlog staviti, koji sadržaje bez dvojbe najmanje, što se u tom obziru tražiti može, ono po prilici, o čemu se je nedavno obzirom na Armeniju govorilo, da se naime ograniče eksekucije radi za-

stanakaka od zemljarije. Taj treći eventualni predlog glasi: (Čita):

U onih slučajevih, u kojih prekoracuju zastanci od zemljarije tekuci propis zadnjih trih godina, i gdje ostane realna očekujca za utjeranje zastanaka radi pomaknuta kupaca već kod prvog dražbenog roka bezuspješnom, imade se eksekucija obaviti i sve zastanke od zemljarije sniženo odpisati.

Ja to mislim ovako: Pošto je porezna oblast pokasala mobiliziranu eksekuciju ne utjerav ipak svih zastanaka, i pošto ja kušala sa realnom eksekucijom, kod koje je zatim došlo do prvog dražbenog roka, ali nebijsa kupaca, koji bi bili dali samo jedan novčić prako procijenio vrijednosti za dotično tlo, tim je svakako prazan dokaz, da ona tla u dotičnom kraju neimaju prave vrijednosti, te da je pogublje za visoki erar, da će morati kod drugog dražbenog roka onaj posjed za malenkost kupiti, ili da će u obće sve izdatke sve troškove badava učiniti. Dođe li do takovih slučajeva, koji su vrijedni svakog obzira — a to se događa kod nas — tada mislim, da nije pružena u ovom pogledu nikakva zakonita odredba. Dotični nesretnik, koga što takva stigne, pozvao bi se jednostavno na zakonite odredbe i dotični odpis sledio bi službeno.

Njemu ne treba tada podavati se u ruke odvjetnika, da mu čine obširne molbe a ne treba mu se pozvati niti na milost kojeg podređenog činovnika, koji mu nije možda odviše sklon. (Tako je?)

Preporučam valepoštovanog gospodi da prihvate ovaj predlog za slučaj, da nebi bila prihvaćena prva dva predlog ili jedan od njih. Nevolja poljedjelca u nekih krajevih bijaše već sa svih strana orisana, te bi značilo gubiti vrijeme, dalje o tomu govoriti. Ja se uslobodjam, gospodo moja, upozoriti Vas samo na jedan okolnost, što ću ja ovdje iz vlastitog iskustava navesti.

Prije nekoliko godina privedili su avuveličisti djaci u Gracu proti nekoj vrlo visokoj osobi demonstraciju, jer njim se je činilo, da dotičnik ne treba, da ide svaki dan u crkvu dočim vodi njegov bližnji rođak građanski rat.

Prvoga dana bijahu djaci gospodari položaja, sljedećeg dana bijahu već potučeni prozori na raznih tvornicah okolice, a radnici proturaše se u vrlo gustih ćopori na gradački Glacis. Tada sam čuo vojdu kazati: Konačno nama nije mnogo do toga stalo, da li on ostane u Gracu ili ne, ali pivo mora biti fejtijine (Smjeh).

Toga dana upoznao sam razliku između reformah i težnjah takozvanog tvorničkog radništva i poljedjelakog pučanstva, koja postoji u našoj državi kano i drugud, a mogu Vas uvjeriti, da spada u mnogih krajevih, koje ja poznadem, pivo i koje šta drugo, što bi imalo pocemiti, među gospodstva plija, te da nas je ovamo polalo takovo pučanstvo, koje trpi radi nestajice vode i kruha. (Dobro! dobro!)

Predlozi dra. Laginje bijahu zatim dostatno poduprti i u razpravi stavljeni.

Glas iz pokrajine poslije skupštine „Edinosti“.

Kako se židovski-liberalno izvraca.

Piše nam prijatelj: Riedko kad čitam židovski listić „Il Piccolo“.

Ovo! Placenta si duša! Ja sam kriv i svato, što sam ti do sada učinio, kriv je tat i palikuta šior Menigo, Migalova krcma i moja šumjva pamet. Migalo ću platit odmah danas sav dug, a šior Meniga neželim nikad vidjeti. Kunem vam se mojom vjecom, mojom ženom i djecom i najsvetijimi stvarmi, da među nikad neću stupiti preke praga nijedno: krcme... (Pravić prikoči i hoće da mu preveže konopčić).

Z u p a n : Stoj Praviću! Još jedan! Premda vidim, da se Letic saviim promjenio i nakano je odredci se pjanstva i svake grješne navade, to opet nam polovica kaže: „da u pjanca nije vjero“ pa zato ja kao poglavar ovog sela hoću, da pred ovom alkicom na stijeni prisegne, da će se odredci pjanstva i svakoga ala djela. (Pravić odreže mu konopčić. Letic uzetane — odahne — stupi pred sliku, tiigne deancu i jano i glasno reče):

L e t i ć : „Ja obećajem nebi i zemlji, mojoj ženi, mejoj djeci, mojim prijateljima i svim mojim sujedom, da će se od sada kaniću krcme, pjanstva, igre, kletve, jer znam, da je to grješno i namotao. Tako me Bog i Marija pomogli. Amen!“

Z u p a n : Hvala Bogu! — Na da bude to naše veselje još veće, predlažem vam obojici, da si oprostite i da se u znak pomirbe poljubite. (Pravić i Letic rukuju).

kada dopans ruku, najviše po jednom prijatelju iz Trsta. Tako sam čitao i onaj 11. julija t.g., i u njem viest: „Kako pripovjeda naš povjest jedan slovenski profesor“.

„Poveda tih viesti dala je skupštine „Edinosti“ od 5. t. m. j., navlastito riječi zastupnika i profesora Spinića. Isti da je predpostavio, da su Slavani u Istri u posljednje doba nečuvano tlačeni, da potalijanjenje očividno napreduje, i da je Istre potalijančeno više u jednom stoljeću vlade austrijske, nego li u 500 godina mljetacke vlade.“

Namari snati kakve je zaključke učinio zastupnik Spinić, taj neumjereni matador protalijanjske propagande“ u Istri iz onih predpostava. To ne smatra niti potrebitim, kad su ti zaključci dali povoda razupštenju skupštine. On će izpitati samo predpostave i dokazati navodom činjenica i logičnom argumentacijom, kako je onaj drug zastupnik Nabergova izvratio povjest i zaveo svoje preveđ vjerne slušatelje.

Da čujemo te činjenice i logičke argumentacije židovskoga lista.

Istra bila je latinska, kad Slavani ne bijahu još ostavili Azije. Furlanski vojv. Ivan u uvajah Julahin Alpa i na Krasu, „prejansa“ (republika mljetacka) u „mljetackih“ stranah, carstvo u grofiji pazinskoj i gosposkijskoj raške drage, na Krasu i u Liburniji, kofali su polaveniti ili su polavenili Istru od godine 800. do 1850. Vojvoda Ivan počeo je naseljavati Slavene godine 800, mljetacka republika i carstvo nastavili su to djelo od godine 1463. do 1850. Naselili su Hrvate u to doba u Savdrilju, u okolici rovinjskoj, umazkoj, novogradskoj, motovunskoj, porečkoj, puljskoj, u Taru, u Fontani, u istočnoj Istri; napuili su grofija Pazin sa Hrvatima; poslije kuge godine 1630., kojom je ostala Istra od Trstava do Kvarnera bez stanovništva, mljetacka i austrijska naselili su puste krajeve sa ostalimi Hrvatima. I to je potalijančenje, kao i ono, da bijaše 1857. u Istri s Trstom 119.000, a 1890. god. 300.000 Slavena. Istra da je jedva g. 1650. počela imati mira, kad su se naime „prejansa“ i Austrija utrudile davati nam onih dragocjenih darova.

Ona počeo je naravski proces asimilacije ili bolje utopljanja: izobražena strana Istre bila je talijanska, a ta je malo po malo upijala življe manje izobražene. Nije se to činilo na silu; došljake pustilo se mirno živiti ili životariti, a oni nisu nikad zlorabili dobivenu gostoljubivost, dok nisu došli iz gora agitatori.

Upravo je smišleo, veli židovski list, kad se tvrdi, da je Austrija ovoga vieka pospješivala potalijančivanje. Ako se pomisli na poslatvenjenje zemljištah knjiga, tribunala, na dvojezične tabele, na ustanovljivanje slavenskih škola, na narivanje slavenskih jezika u trčankansku komunu, na dužnost državnih činovnika, da moraju poznati slavenski jezik, i na tisuću

re i placu se poljubite. Ješ telim i to, da se vaša djeca Zorana i Sretan uzmu, jer znam, da se vole, jer znamo, da su pošteni; bogobojci, jer znamo, da će se samo tako kuće trajati izmiriti.

L e t i ć (prava Praviću polovica): Dragi, nebojši što govori naš župar?

P r a v i ć (ovoce): E pa neka bude. Zornimo ik, eto ih pred vratima.

L e t i ć : Zorane! Ovamo šibito... valje!

P r a v i ć : Sretane! Dođji ovamo, da te svečemo, al ne za kipe, već milom ti Zoranom!

M i g a l o : Eh, došli bi, al se sramuju pred ljudim!

Z u p a n (koraknuo prema vratima, viknu zaručnicama): Kad nećete radi svama ovamo, a to znate, da sam ja sve za vas učinio. Sutra hodite odmah plevau Bogu molit, a nedjelju nek vas naperjeda. Dosta smo se naladavali i ljutili — vrijeme je, da se veselimo jedamput. Sada draga braćo idimo! (Najprije ide Pravić, za njim Borislav i Nadan i drugi ljudi, najzad ide za njima ukločenim rukama i nješto bepjed Letic, Migalo gleda prokriženih ruku za njima, pa klimajući glavom zavikne): Nesrećni Migalo! — Leticu! — bun-titje — vrati se!

L e t i ć : Nikad više! (Pađe zastor).

drugih takovih čina, onda je to došlo dokazano, da se je zastupnik Spinić, vičući proti austrijskim vladam, koje nakuili su povješeni i činjenicima. Ako to nije šala, onda je običaj najjetne sredstva, da se Slavene prikaze kao krive, sredstva, koje je Slavencom već mnogo pomogle, al koje, pažnjom se, neće već pomoći, jer nije koga već ni za vlada.

Što tako židovski „Il Piccolo“, taj vjerna drag jaslarokog „Il Mattino“ i drugih ma sličnih listova.

Pomo sam mislio i kasnije čitao govor zastupnika prof. Spinića.

Govorio je glavno o tom, kako je potalijančenje Trsta i okolice u posljednjih 40 godina napredovalo, i kako su se istodobno u istoj mjeri gubili na tom zemljištu Slovenci. Nuzgredao samo spomenuo je, kako se je za austrijskih vlada jednoga stoljeća potalijanilo više Istre, nego li za 500 godina vladanja mljetacke republike.

„Il Piccolo“ bavi se u svojoj viesti samo ovom nazgrednom tvrdnjom, otkazuje ja smišlenom, pozivajući se na povjest, na statističke podatke i na stanovite listine tisude drugih činjenica, predstavljajući svojim prelakovjermim čitateljem, da je obratno istina od onoga, što je tvrdio zastupnik Spinić, jer da je Austrija pospješivala ne talijančeno, nego hrvatsko istre, a da su se izza toga „manje izobraženi“ Hrvati utopljavali u „izobraženih Talijanah“.

Što je povjestna istina?

Rimska država imala je svojih naselbina u Istri od kakvih dvie stogodišnje prije narodjenja Isusova, imala je u 600 doba u pojedinih gradovih Latina, al nit bijaše latinska, nit sa tada Slavani bili u Istri.

Već onda bijahu Slavani u Europi, liza Karpata, jedan veliki dio njih u Velikoj Hrvatskoj. Kad je prepala zapadna rimska država; i pošto su razni germanski narodi, među ostalimi i našoga Primorja opustošili, onda su se i u Primorje naselili predji današnjih Hrvata i Slovenaca, poslije su već dio te pokrajine i počeli ja obradivati. Osim u nekih gradicah nastalo je Latina, a nađoši su Hrvati i Slovenci. Nije vojvoda Ivan naselilo Hrvate i Slovene u Istru, nego je naseljen u Istri hotio dati i ona zemljišta, koja su si svatjatali ostanci gradskih Latina, valjda s toga, jer ovi ne bijahu kadri ili voljni obradivati ih. Već od šestoga i sedmoga stoljeća napried bila je Istru velikom većinom hrvatska zemlja. To kaže povjest svakom onomu, koji hoće da zna povjest, koji ljubi istinu. Dakako da se židovski liberalci boje istine kao i vrag, Bog vas očuvaj, križi. Nego i po samom židovskom listu moramo doći do zaključka, da bijaše Istra iz rimske i nekih drugih kraćkih vlada hrvatska zemlja, i ako nešto kismije, nego li je to povjestna istina. Po „Il Piccolo“ je počeo naseljavati Hrvate u Istri furlanski vojvoda Ivan, a njegovo djelo naseljivanja nastavilo je mljetacka republika i carevi rimski (ojemacki). To naseljivanje abivalo se je po židovskom Histiću od godine 800 do 1650, što znači, da Istra u tom cilom razdoblju ne imadjaše dovoljno stanovnika. Valja opaziti, da se to naseljivanje neima tako rasmejti, kao da nebi prije svakoga već bilo Hrvata u Istri; nego da su novodošli Hrvati pridolići k jur naseljenjima, ili da su prije naseljene „vojskami“ i kuzgami uništene, zamjenili na stanovnih zemljiših. Po samih listinah, nađenih u arhivih, koje navadja „Il Piccolo“, bijaše Istra od Trstava do Kvarnera, dakle komad Goricko, sav Trst sa okolicom i cijela Istra, poslije kuge godine 1630. bez stanovništva (spopetala), i takovu, onustjela, napućila su mljetacka i austrijska sa Hrvati. To nije potalijančenje, nego je to napuštenje! Gdje ne bijaše ljudi, tamo su došli, i ti ljudi bijahu Hrvati po samom židovskom listu. Oni bijahu snijela dragocjeni darovi za one, koji su zamohom upravljali Italijani nisa im nikakove gostoljubivosti izkazali. Nisu došli kao gostovi, nego kao stalni naseljenici, posjednici i gospodnici. Po samom njemu bijaše Istra god. 1650. pretežno hrvatska. Samo u gradovih i gradicah bijaše koji ostanak starih Latina i bijaše Talijana, koje je mljetacka republika pošljala u te gradice.

I tim eto nas kod jednoga dijela tvrdnje zastupnika Spinića, koji je rekao, da je Austrija u sto godina potalijanila više Istre, nego li mljetacka u 500 godina. Tim je rečeno, da je i mljetacka Istra potalijanila, i to je neoboriva istina. Čam je mljetacka tamo u XIV. stoljeću bila obvezala neke gradove istarske na stanoviti, ako i maleni, godišnji danak, ona je u te

praskakju prema kući. Zena i djeca su na mrtvo spalj. Što da pocmem. Blizu Itale na sreću bilo vedro vode. Uvratim vedro i puf u plamen, zatim skočim u kuću kroz kuhinjski prozor — probudim Levicu i djecu — smugnem u selo, probudim mladiće... ovaj hip je hvala Bogu, spašena kuća i živina Levicova, a palikuta šior Menigo već u rukah pravice. Čujte me dakle dragi moji sujedci! Nemojte mi ove ljubavi uzkrati! Poslite me, da pristupim momu neprijatelju Levicu, pa da mu ovim kosrom, kojim me je htjeo pred tri dana smrtno raniti, prerežem sponu na rukuh. Onda neka ide kuća mu draga. Ako mu ova nesreća nije oči otvorila, neće nikad nijedna više.

B o r i s l a v : Ja pozivjam Levicu, da se sprijatelji još ovog jutra sa Pravićem. Letic je kriv —

N a d a n : Ja predlažem pred svima ovdje, da se Letic od župana oštro kazni za sramotu, koju nanese našemu selu svojim neprijetojim vladanjem, i to: neka gospodini župar naloži dvjema jakim mladićima, te ga ovako sa stolicem oprica pošlji na njem Subotinski u grad, da ga svi ljudi vide.

L e t i ć (zavojno čiče): Dosta je dosta! Zaklinjem se pred nebom i zemljom, da ću se odredci pjanstva, kletva, dug, ne samo na danas, nego za uvijek. Praviću stupi

svota novca od 16.000 forinti. Ona dvojica gospode iz Labina imala su tom prilikom nekakav "posao" i u Mošćenicah obaviti. Odsjeli su "kod Karla", i pozvali k sebi g. Petra Deskovića. Ovomu se nije sviđao taj poziv, i odpravio se je od kuće, za slučaja, da bi ga opet zvali, i dobro je učinio. Tom prilikom sjećamo se također, da je za jednih izbora u Lovranu bio jedan lovranski talijan iz Poreča telegram, glaseći: "Domandate l'occorrente, purchè spuntate l'auto to reći hrvatski: "Pitajte potrebitu samo da predložite!" Altrkoč volja puka!

Iz Omišalj pišu nam dne 20. t. mj.: Naši djaci priteđuju dne 26. t. mj. večernju zabavu u prostorijah "Hrvatske Gostione" uz sudjelovanje gospođica K. Albonaže, A. Kraljić, B. Pindollić i K. Turato sa sledećim programom: 1. "Proslava", govori g. N. Turato. 2. "Ljepa naša domovino" (igra) tamburaški sbor. 3. "Opomena Zrinovcima svomu sinu", deklamacija gospođica K. Turato. 4. "Složno pod hrvatskom zastavom", koracnica od V. G. Broža igra tamburaški sbor. 6. "Zadnji čas Zrinovcima i Frankopanima", tragedija u 5 čina od N. T. G. "Na potok", od N. N. igra tamburaški sbor. 7. Ples. Početak u 8 1/2 sati. Uklanjina po volji.

Čisti prihod od povećanja tamburaškog zbora. Otkrijemo od našega občinstva, da će se mnogobrojno pozivu naše vriedne mladeži odazvati.

Juras i Kobala. Tako se zovu dvojica Lovrančani, koji su prije izbora jako obletali Lovrančinu, i u vrijeme izbora u Lovranu silno se mještali među izbornici. "Sjajan" uspjeh, kojega je izvojevala stranka, za koju su radili, nije im dao spavati. Oni su valjda htjeli očititi svoju i u Mošćenicah, kad se je jako imalo birali zastupstvo. Stalno je: oni su došli dne 13. julya u Mošćenice, premda, koliko je nam poznato, neimaju tamo pravo izbora niti su imali kakova osobita poila, koj se nebi izbora ticao. Njih se je tamo punitilo dok su htjeli. Savjetnik, poslan da vrši zakonom nu određenu službu, morao je hještati. Komisar otišao je zapričćen obaviti službu, rad koje je došao. Nahuckanih ljudi se je okavanih odveo na Volosko, a huckačem im je da bi vlas pao!

Iz Zumeska — občina Motovun — pišu nam, da je potukla strašna tuča sv. Bartol i Zumesk dne 18. t. mj. u 11 sati po noći. Tuča potinula je mnogo štode na vinogradnic i poljih, a tu štoda obučiti će nesretno građanstvo još više jer eto već treće godine bjeje nemila tuča.

Onaj nevoljni puk preporučamo oblastim, da mu priskoče u pomoć, kako im to zakon nalaze.

Iz Kanašara pišu nam 15. t. mj. Ovih dana došlo je jaje na takane, kako glasi naša narodna poslovice. Hoćeš nećeš naša braća Sarenjaci i talijanski moraju otvoriti oči; sada će valjda uviditi, da gisavati za talijansku stranku to istu podupirati, znači gojiti si znanju u njeđrih, ili drugdje da rečemo, da se i nadalje uzdrži ovdje našeg protivnika, koji se s njimi igra i čini ih plesati kako im on svira. Samo da su oni tobože Talijani, pa dosta ojmia, ali nisu znali jadni, da oni su Talijani za njegove svrhe.

Naša poslovice kaže: "Čini ali neprečini", nego on, zalostna mu majka, nije se nje držao, te je mislio, da je svemoguć, rabeć njihovu dobrotu i nekost u svoje svrhe. Ali mi znamo, da jedan put trči bolje psa, a drugi put zec, nu ovaj put pretelka je i psa i zeca lisića, koja inače nije toli brzonožna.

Zastupnici občinski naše i protivne stranke pitali su načelnika, da sazove občinsku sjednicu, ali on neće, da zato čuje. Oni su se obratili na c. kr. političku oblast, da izvoli naložiti načelniku, da sazove občinsku sjednicu radi raznih občinskih potreba i zbilja c. kr. politička oblast naloži, da se sjednicu sazove.

Načelnik reč bi na savjet pisara neče da se sjednica drži. Zastupnici opet se obrate na političku oblast, da naloži, da se drži sjednica; ova naloži to opet načelniku uz pretaju, da će se inače protiv njemu disciplinarno postupiti. Valjalo je dakle nešto novo izumiti, da se izbjegne naloga. Na občinu bijaše pozvana dva zastupnika i jedan savjetnik talijanske stranke. Zapitani bijahu, da li su i oni zadovoljni, da se drži sjednica, našto su odgovorili, da jesu. Na to im se dalo list čista papira, da se dvojica podkrižaju, a treći potpiše. Na tako na čisto potpisani list napisali su na občini prijavu c. kr. političkoj oblasti u Puli, da ne treba više sazivati sjednice. Občinski zastupnici ozlovoljeni do krajnosti, što načelnik ne sazivio sjednice, uputiše se osobno u Pulu političkoj oblasti. Tuj se potuziše, što se toliko zateže sa sazivom sjednice, al im bijaše odgovoreno, da su sazi prijavili u Pulu, da ne trebaju sjednice. Tko, kark, što? Svir izišla je na vidjelo, napokon sjednica bijaše sazvana, ali na zahtjevanje naših ovu stvar nije se htjelo uvrstiti

u zapisnik, zato su se zastupnici posavdili obiši bez da se ista rieši. Moralo se platiti dva šumska komisara, koji su prisustvovali, platilo se zastupniku. Ljepše li koristi občini, je li? Igrali su liepo komediju sa c. kr. oblastu i sa domaćini tobože Talijani.

I do sača se je više puta izmamilo križe na dobroj vjeri i to u nečista i opakie svrhe, ali sad je došlo jaje na takane. Mnogi govore, da će morati neko odgovarati u Rovinju radi spomenutih križeva, dočim trže drugi, da će to sve proći bez posledicah, jer da će debeli prijatelji i kumovi se poravnati u Puli, u Rovinju i u Trstu.

Naši susjedi Rovinjski potrošili su veliku svotu za doček Piranaca, proti čemu prigovaraju niči puč, koji nima ni zdrave pitke vode ni dobrih puteva, ni pristojnoga groblja. Gradski magistrat da ima duga, velike namete, a siromah mora plaćati i poreze i namete. Za gospođske "franje" nemari i ako se gospođa žele zabavljati, neka se sa svojim zabavljaju. Uvaži li se ovakvo gospodarstvo sa gradskim prihodi i mrzju domaćih kopača i ribara preći talijanskim Cozotom, radi koji mera dvojica Rovinjska doge u tamnici kamiti, tad čete lahko pojmiti, kako siži puk mirko gleda na gospodu. Bojeći se pobune nražega puka, zamoliše pojačanje fandarmerije. Kroz osam dana bijaše u Rovinju pojačana oružaniča straža. Kopači i ribari vikali: su na puno gło: "Viva li deputato Laginja, lui se vero patriota". O svemu tomu valjda talijanske novine ne znadu ništa. Ona stvaja medju rovinjskim ribari i Cozoti nije postala iz mržnje radi narodnosti, nego iz borbe za kruh svakidajni, kojega im Cozoti iz ostiju otmijaju. Zalostno je, ali se pravo žalibože mora reći, da se kod nas više kribe za Cozote i talijansko vino, nego li za nas.

Izlet "Tržinskoga Sokola" u Nazarte. U nedjelju u jutro priteđuju neutralni odbor našega "Sokola" izlet vozovi u Razdrto, gdje će se sastati sa bratjom "Sokolaj" iz Peštojane, Ljubljane itd. itd. Pobjiše o tom izleu u današnjoj "Edinosti".

K neredem u Lovranu. Kako je poznato bijaše grdo zapadnut i ranjen občinski načelnik g. Turčić nakon izbora u I. tjelu u Lovranu. To se je dogodilo dne 10. julya a c. k. sud u Voloskom pozvao je g. Turčića Ivana, brata Mateja i tajnika V. Došića da se jih hječnički pregleda tekar dne 20. julya —, dakle poslije 10 dana. Nije li to amerikanska brzopri?!

Grozna nesreća sa nezgodnosti. Iz Vođica pišu nam 20. t. mj.: Ječer u nedjelju pošlije večernjice sastali se na česti nekoji domaći mladići, koji bijahu letos uzeti medju vojnike i koji će morati mjeseca oktobra pod pušku. Ti mladići izprosiše izluženoga vojnika Mihovila Ribarića, da ih malko izvjetba po vojničku. On se molbi odazove mladići nabave na brzu ruku puške, od kojih jedna bijaše na nesreću krcata a da toga nitko opazio nije. Pušku tu je nosio mladić Antun Rupena. Baratajuć s puškom upali se bitac, koji pogodi smrtno Dragutinu Poropata mladića od 16 godina. Možete si pomisliti kolika je nastala uvelj te nesreće potkranja i zabuna Ribarić i Rupena pošli su istoga dana prijaviti se na sud u Podgrad.

Naš puk žali duboko za vriednim Poropatom, koji je jurve izdahnuo i za neutrimim Ribarićem, koji je sebe i drugoga nehotie unoeršio. Ljudi božji neigrajte se z oružjem!

Javno pitanje

na c. kr. zemaljski sud u Trstu

U Lovranu i Mošćenicah bilo je posljednje doba napadaja i uvreda sa strane pripadnika tamošnje tobožnje talijanske stranke na pripadnike hrvatske stranke.

Više je napadača tuženo i zatvoreno. U jednom bar slučaj u vodio ju sudbeno stvar c. kr. pristav g. Zottig.

Pošto je on u svoji sa jednim od po glavicu tobožnje talijanske stranke i pošto obči skoro dnerice sa pristajši izte, uslobađjamo se ovim javno pitati:

Jeli možja i jeli je uputno, da izstragu glede dogodaja u Lovranu i Mošćenicah vodi c. kr. pristav g. Zottig i nebi bilo uputno, da bude daleko svakoga utjecaja u te stvari?

Trst, 23. julya 1896.

Uredništvo "Naše Sloge"

Slavno Uredništvo!

Obzirom na viest iz Opštije, tiskanu u broju 28. od 9. julya t. g., molim na temelju §. 19. tiskovnog zakona da u prvom broju cijenjenog Vašeg lista izvolite uvrstiti aličedi

Izpravak

Nije istina, da komisija kure nije dozvolila da se hrvatski oglaš pribiju na tablah u obće a napose oglaš tamburaškog zbora, istina je pako, da su oglaš u hrvatskom jeziku ti-

skani za tamburaški zbor, po dva puta na tablah potpisane pribiti bili.

Komisija Kure
Opštija 21. julya 1896.

Za predtojnika
Schmid.

Listnica uredništva.

Gosp. R. K. J. Srđaćna Vam hvala na tešćići pismu, koju u pismu spominjete, neprimimo. Živili!

Gosp. A. B. Onaj dopis ostavimo za kasnije t. j. kad se bude radilo o izborih u Važoj občini; sada bio bi preuranjen; po dogovoru izvolite dati svaki dopis pregledati. Da ste nama zbirali!

Gosp. x. y. Naš odgovor "Salamsku" nije se ticao on osebe. Živili!

Gosp. Kožjavna. Dek prošlimo osamlke svrške, hoće se vremena i strpljenja. Pilite na sliskaran. Zdravi bili!

Gosp. I. M. u D. Odogovoriti čemo Vam posebnu pismom. Živili!

Gosp. Ivan Kudan: Mentana List Vam šaljemo od 1. t. mj. Na godinu stoji for. 5 i više pašaricu. Od Vas nismo primili nikakva novca. Živili!

Poziv.

U dobrohotno ustupljenim prostorijama hrvatske čitaonice "Zora" u Opštiji obdržavati će se u četvrtak dne 30. julya t. g. u 2 sata poslie podne godišnja glavna skupština "Dr. sv. Cirila i Metoda" za Istru.

Dnevni red:

1. Opravdanje ravnateljstva, što se godišnju glavnu skupštinu nije sazvalo do konca svibnja.
2. Pozdrav i priobćenja predsjedništva.
3. Čitanje zapisnika posljednje glavne skupštine.
4. Izvješće blagajničko.
5. Izvješće tajničko.
6. Izvješće nadzornoga vieća.
7. Izbor odstupajućih odbornika.
8. Mozebitni predlozi.

Ravnateljstvo "Družbe sv. C. i M. za Istru".

Opštija, dne 18. julya 1896.

Predsjednik
Dr. Đinko Vitežić.

Br. 593.

Natječaj

U koparskom školskom kotaru popuniti je mjesto podučiteljice na hrvatskoj četvororazrednici u Buzetu; mjesto ravnajućeg učitelja III. plaćevnog reda na jednorazrednicu u Draguču, Sovinjaku i Gorenjojvasi.

Podrobno o tom je čitati u listu "L'Observatore Triestino".

C. kr. kotarsko školsko vieće.

Kopar, dne 18. julya 1896.

FILIJALKA
C. KR. PRIV. AVSTR. KREDITNOGA ZAVODA
za trgovinu in obrt u Trstu.

Novci za vplaćila.

V vrede papirja na 4-dnevni odmak 3 1/2%	V neposredni na 30-dnevni odmak 2%
8-	2-mesečni 2 1/2%
30-	3%-

Za pisma, kojima se morajo isplaćivati u sudajnih bankovskih avst. velj, stopnja nove obrocne takse v krepoci: z danom 5. febrara, 2. febrara in odnosno 2. marta t. l. po dotičnih objarah.

Okrežni odjel.

V vrede papirja 7% na vsake svoto. V neposredni brez obrocni

Nakaznice

za Dunaj, Praga, Pešta, Brno, Lver, Trojava, Reko kaker za Zagreb, Arad, Bialia, Gabiona, Gradec, Sibinj, inosmet, Celovec, Ljubljana, Lina, Olomau, Rothenberg, Saas in Soingrad, — broz trojkov

Kupnja in predaja

prednosti, diviti tako: tuđi vnovoćje kupacov protiv običaja: 1/2% provizije. Izneme vrak vrst pod najsmetnijim pogoji.

Predumji.

na jasneće netice pogoji po dogovoru. Kredit na dokumente u Londonu, Parizu, Rotterdumu ali v drugih mestih — provizija po jako amotnih pogojih. Kreditne pisme na katerekoli mesto.

Vločki v pohranu.

dprejamo se v pohranu vrednosni papirji, ali ako obrabi denar, inosmetni bankovki itd. — po pogodbi.

Naše blagajan isplaćuje nakaznice naredne banka italijanske u italijanskim frankih, ali po je dnevnom curru.

Trst, 2. febrara 1896.

Krasni uzorci zasobnim strankam gratis i franco.

Bogata izbira uzoraka, kao dosada nikada, za krojače nehrankarane.

Komadi za odieće

Furavni i dasking sa volecnatie svocstvo, predpisan komadi za vnoforme a k. k. novak, takodje za vnoforme, vatrogase, gumboše, lroje, sukna sa biljard i igraće stolare, pokrivala za vozova, jodna. Veliki izbor Stajanjaka, koracnika, zimljaka, ledna sa spuđu i geseđeje po izvrsnih cianah oblačina u tako velikom izboru, kao takovih se malo imati niš dvadesetero konkurencija. Najveći izbor avro inoga trajnoga sukna u najmodernejih bojah za gospođe. Sukno, koje se daje vratu, putni ogrtači od 4 do 14 for. za rukav.

Potrebe za krojače

kao potiare za tkanje, gumbi, igla, kromie itd. Jafino, primjerice, pičian, trajne, štite vuzno sukno a ne prvo kupovanje canjah, koje imadu jedva vriednost odikodine za krojače, preporuča

IV. Stikarofsky,

Brno (kontrolna adresijah trgovine sa suknom).

Najveći izbor sukna u vrednosni 1/2. mlij. for. Utemeljena god. 1868.

Poslija se po poštarakom pouzecu.

Na oprez!

Agenti i prepredavaci udjaju nedostatnu svoju robu pod znamenjem "Stikarofsky roba". Da prečim varanje p. z. odražavati, namjerava, da takovim ne prodajem pod robu pod nikakvom pogodbom.

SEUNIG & DEKLEVA

SEUNIG & DEKLEVA
Prodavaonica šivaćih strojeva, streliva, pušaka i drugoga orudja
nalazi se u **Muraskoj ulici broj 16.**

Za blagohotne naručbe preporučaju se

SAUNIG & DEKLEVA

Srećar **J. Kopač** Sekanska cesta broj 9.
u GORICI

preporuča velečastomu svećenstvu, crkvenim upravam, te slavnom občinstvu pravo

pčelno-vošćene svieće
kilogram po for. 2-45.

Da su ove svieće, koja nose protokolirani tvornički znak, nepokvarene, jamčim sa svotom od 1000 kruna.

Svieće slabije vrsti za pogrebe i poštaru razavietu crkava dobivaju se po vrlo nizkoj cieni.

Prodajem također tanjan za orkva:
Lacrima najfiniji . . . . . kgr. po for. 1.20
obični . . . . . 1.—
Grani . . . . . —60

Reba šalje na sve strane austro-ugarske menarkije proste od poštarine.

Tiskara Dolenc